

23 בפברואר 2017

ד"ר סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות הפקידים עובדי אונר"א ברצועה ומנהל בית ספר יסודי, נבחר לכהן בלשכה המדינית החדשה של חמאס ברצועה

ד"ר סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות הפקידים עובדי אונר"א ברצועה, מוביל פעילות מחאה נגד כוונת הסוכנות לקצץ בתקציבה (ערב אליום, 2 באוגוסט 2015).

1. לאחרונה התקיימו בחירות ללשכה המדינית של חמאס ברצועת עזה, מוסד ההנהגה העליון של התנועה ברצועה. בבחירות נבחרו 15 חברים ובהם יחיא אלסנואר, שנבחר כראש הלשכה המדינית. הלשכה המדינית החדשה מתאפיינת בריבוי חברים המזוהים עם הזרוע הצבאית של חמאס ובדומיננטיות של בעלי העמדות הקיצוניות¹.

2. אחד החברים החדשים שנבחרו הינו ד"ר סהיל אחמד חסן אלהנדי, בעל תואר שלישי מאוניברסיטת קהיר (הדוקטורט שלו עסק בשיפור מצבם של המורים הפלסטינים תחת "הכיבוש" הישראלי). ד"ר אלהנדי משמש מאז 2012 כיו"ר התאחדות הפקידים עובדי אונר"א ברצועה, גוף הנתון לשליטת חמאס². ב-2015 וב-2016 הוביל ד"ר אלהנדי פעילות מחאה נגד הנהלת אונר"א, בשל כוונת הארגון לצמצם את פעילותו ברצועה על רקע קיצוץ בתקציבים. המחאה כללה בין היתר עיצומים ושבתות במוסדות אונר"א ברצועה, אשר לוו בכיסוי תקשורתי נרחב. בדצמבר 2016 הגיעה התאחדות פקידי אונר"א ברצועה להבנות עקרוניות עם הנהלת הארגון והפסיקה את פעילות המחאה והעיצומים (gazaonline.net, 20 בדצמבר 2016).

¹ פרוט חברי הלשכה המדינית ומשמעות הרכבה ראו פרסום מרכז המידע מה-22 בפברואר 2017: "הבחירות להנהגת חמאס ברצועה: תמונת מצב ומשמעויות".

² בספטמבר 2012 התקיימו בחירות להתאחדות פקידי אונר"א ברצועה, בהם השתתפו 11,500 עובדים. בבחירות זכתה רשימת חמאס בראשות ד"ר סהיל אלהנדי ברוב מוחץ של הקולות. בתקשורת הפלסטינית צויין, כי מאז ייסוד ההתאחדות, חמאס שולט בגוף זה באופן מוחלט (אלרסאלה, 12, 17 בספטמבר 2012).

ד"ר סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות הפקידים עובדי אונר"א ברצועה, מקיים מסיבת עיתונאים סמוך למטה אונר"א במהלך פעולות המחאה (20 בדצמבר 2016).

3. בנוסף לתפקידו כיו"ר התאחדות הפקידים עובדי אונר"א משמש ד"ר סהיל אלהנדי כמנהל בית ספר יסודי פלסטין לבנים, לפליטים של אונר"א. ב-10 בפברואר 2017 קיים בית הספר טקס הוקרה לתלמידים מצטיינים. בטקס השתתף ראש אונר"א ברצועה בו צ'אק (Bo Schack), אשר ישב בבימת הכבוד והצטלם עם ד"ר אלהנדי (דף הפייסבוק של יאסר אבו זכריא, 10 בפברואר 2017).

מימין: ד"ר סהיל אלהנדי (במרכז התמונה), כשליצידו מימין ראש אונר"א ברצועה בו צ'אק. משמאל: ד"ר סהיל אלהנדי, מנהל בית ספר יסודי של אונר"א, נושא דברים בטקס הוקרה לתלמידים מצטיינים בבית הספר (דף הפייסבוק של יאסר אבו זכריא, 10 בפברואר 2017).

בחירתו של ד"ר אלהנדי להנהגת חמאס ברצועה והכחשותיו

4. שמו של ד"ר אלהנדי הופיע ברשימות חברי הלשכה המדינית החדשה של חמאס, שפורסמו בתקשורת הפלסטינית. השמות הללו הינם להערכתנו אמינים ("בכיר בחמאס" אישר בפני סוכנות קדס פרס את מהימנות השמות שפורסמו).

5. בעקבות הפרסומים על היבחרו ללשכה המדינית של חמאס ברצועה יצא ד"ר אלהנדי בשורה של הצהרות, בהן הכחיש בתוקף, כי הוא נבחר כחבר הלשכה המדינית של חמאס. הוא אף ציין, שבכוונתו להגיש תביעה משפטית נגד הגורמים שדיווחו על בחירתו. חמאס מצידה לא התייחסה עד כה באופן פורמאלי לסוגיית היבחרו של ד"ר אלהנדי.

הודעות בפייסבוק של ד"ר אלהנדי בהן הכחיש את הידיעות על בחירתו (דף פייסבוק של מחנה הפליטים ג'באליא, 13 בפברואר 2017; דף פייסבוק פלסטין תג'מענא, 13 בפברואר 2017; פאלטודי, 13 בפברואר 2017; דף פייסבוק בצפון הרצועה, 13 בפברואר 2017).

דיווח אודות שיחה טלפונית, שקיים ד"ר אלהנדי עם סוכנות סוא בעזה, בה הכחיש נמרצות את בחירתו ללשכה המדינית של חמאס (פאל סוא, 13 בפברואר 2017).

6. להערכתנו יש להתייחס בחשדנות להכשחות ד"ר אלהנדי. אנו סבורים שההכשחות הנמרצות נובעות מכך, שהפרסום על בחירתו ללשכה המדינית של חמאס עלול לגרום לאלהנדי (ולחמאס) לקשיים בהתנהלותם מול אונר"א, אשר אלהנדי נמנה על עובדיה הבכירים. יוזכר כי בעבר הביעה אונר"א את התנגדותה להשתייכות פקידיה לחמאס או לארגונים אחרים הגם שנמנעה מלאכוף זאת על עובדיה.

7. הבעייתיות שבבחירת פעילי חמאס לתפקידים באונר"א הומחשה היטב בשנת 2009. ב-25 במרץ 2009 התקיימו בחירות להתאחדות עובדי אונר"א ברצועת עזה. למרות האיסור בתקנון אונר"א לרוץ בבחירות תחת שמות ארגונים זכתה חמאס לתמיכה רבה בקרב העובדים. מקורות פלסטינים מסרו בזמנו, כי חמאס ניצחה בבחירות הללו ברוב של 17 מתוך 27 מושבים בהתאחדות (אתר מרכז אלביאן, 25 במרץ). דובר חמאס פוזי ברהום הצהיר, כי הניצחון של חמאס בבחירות מראה "שכל בני העם הפלסטיני הולכים אחר ההתנגדות ודרכה המוצלחת והדבר מעיד על הפופולאריות של חמאס" (אלביאן, 25 במרץ 2009). ניצחון חמאס גרם בזמנו למתחים בינה לבין אונר"א. ג'ון גינג, שהיה אז ראש סוכנות אונר"א ברצועה, איים לפטר את פקידי אונר"א המשתייכים לחמאס או לארגונים אחרים אולם בסופו של דבר נמנעה אונר"א מלממש איום זה הלכה למעשה³. בספטמבר 2012 התקיימו בחירות להתאחדות הפקידים עובדי אונר"א ברצועה ובהן זכתה רשימת חמאס בראשות ד"ר אלהנדי ברוב מוחץ של הקולות.

³ חמאס קראה לסילוקו של ג'ון גינג אולם הוא המשיך לכהן עד שנת 2012. בשנת 2012 הוא הוחלף ע"י רוברט טרנר. ראו פרסום מרכז המידע מה-27 באפריל 2009: "חמאס תוקפת בחריפות את ראש סוכנות אונר"א ברצועת עזה".

8. בחירתו של ד"ר אלהנדי ללשכה המדינית של חמאס ברצועה ממחישה פעם נוספת את חדירתה העמוקה של חמאס למערכת החינוך ברצועה ואת כוחם הרב של פעיליה במוסדות אונר"א ברצועה. החדירה למערכת החינוך מאפשרת לחמאס להטמיע את האידיאולוגיה שלה בקרב הדור הצעיר הגדל ברצועה באמצעות אינדוקטרינציה שיטתית המתבצעת בין כותלי בית הספר ברצועה. השפעתה הרבה של חמאס במערכת החינוך ברצועה מאפשרת לה לנהל פעילות צבאית למחצה בין כותלי בתי הספר, כהכשרה מוקדמת להצטרפות צעירים לשורות חמאס והזרוע הצבאית שלה. בהיות חמאס הגורם השליט ברצועה פעילותה האידיאולוגית והצבאית במערכת החינוך אינה נבלמת ע"י אונר"א (המפעילה מוסדות חינוכיים וחברתיים רבים ברצועה) או ע"י הרשות הפלסטינית (האחראית באופן פורמאלי על מערכת החינוך ברצועה אך כמו בתחומים אחרים השפעתה בפועל מוגבלת).